

ESPURNA
bromera

L'ESTIRP DE L'HORROR

Vicent Enric Belda

I

Poques hisendes hi ha per aquestes contrades més bones i més ben dutes que Can Macià. Així ho havien dit a la taverna del poble a aquell negociant noruec que esperonava amb moltes presses una mula pel difícil camí de muntanya que menava al mas. Era un llarg camí, ja li ho havien advertit, i ara el sol de tardor es ponia entre els alts cims i la nit es precipitava sobre el profund bosc d'alzines.

«Què em fa a mi la nit, si tanque un bon tracte —es deia en veu baixa per encoratjar-se—. Si aconseguisc només vint tonells d'aquell conyac que m'han donat a tastar a la taverna, hauran pagat la pena les despeses i els maldecaps del viatge.»

Però ja era nit tancada i encara no havia arribat al cim. Arribat al primer cim advertiria, segons li havien dit, una extensa plana de camps treballats i, un poc més lluny, les construccions del mas. El camí, tanmateix, seguia pujant i ell començava a inquietar-se. Potser havia sobrepassat el molló que indicava les fites de la propietat

i cavalcava en sentit erroni, allunyant-se a cada pas, cada vegada més, del seu destí. En aquell moment, un mussol expandí el seu crit i, en alçar el vol, sentí a prop el frec de les seues ales. El cor de l'estranger batejava ara més fort i el seu front es cobrí d'una suor gebrada. Soltà la mà dreta de les regnes i buscà en una butxaca de l'armilla una medalla quadrada de plom que feia servir d'amulet. El tacte de l'humil metall el reconfortava.

Encara havia de passar una bona estona de revolts, escorcollant atent els sorolls de la nit impenetrable, fins que, per fi, el camí es féu pla i va poder distingir al lluny la llum parpellejant d'una foguera.

Tornà de sobte la pau a la seua ment agitada. Ja mai més passaria la por que sentí en el seu primer viatge, quan es va perdre durant tot un hivern per aquell infern glaçat de les estepes siberianes. Ara sabia valorar en la seua justa mida els riscos i havia après que de res servien els molt substanciosos guanys si en canvi havia de jugar-s'hi l'ànima.

No volia, però, recordar aquell viatge. I, si en les nits a casa els records convertits en malsons el despertaven, s'alçava i buscava la companyia dels humans en alguna baralla que, si no

trobava, ell mateix organitzava a les tavernes del port de la seua ciutat d'Oslo.

«Amb poca gent podré barallar-me en aquestes càlides terres del sud —es digué—, si amb prou feines aconseguisc que m'entenguen. D'altra banda —pensà—, tots semblen tan amables que trobe que em resultarà més fàcil fer lliga amb alguna dona que entrar en aquests rudes jocs dels homes que tant m'agraden.»

—Bona nit tinguem, cavaller! —sentí que el saludava un home petit i nerviós, que omplia una gerra d'aigua en una fonteta, a l'entrada del mas.

—Bona nit! L'amo?

II

—Benvingut siga a casa meua qui és capaç de fer tan llarg camí per un tracte —va dir en Macià, l'amo, un home vell i de poca alçada, però d'aspecte opulent, que va baixar en camisa de dormir a rebre la visita tan prompte com el criat va cridar a la porta de la seua cambra per avisar-lo.

—Vinc a comprar conyac —va dir l'estranger, amb la brevetat a què l'obligava el seu descoixement de l'idioma.

—Sí, n'hem tretes bones anyades, però d'això, ja en parlarem demà —li va dir en Macià—. Ara li faran alguna cosa de sopar i li prepararan un llit. Jo ja me n'anava a dormir. Ja en parlarem demà. Ara descanse.

L'estranger seguí el criat pel corredor fins a la cuina i després va seure a l'extrem d'una espaiosa taula, a penes il·luminada per dos ciris grossos molt cremats. El criat que el va rebre, aquell homenet d'aparença eixuta i servil, s'assegué a la vora de la llar apagada, observant-lo de reüll, metre desgranava unes espigues de dacsa.

Una criada major i un poc carregada de carns aparegué per la porta lligant-se el davantal. Pel seu parlar aspre, quan saludà l'estranger, féu l'efecte que l'havien treta del llit. Immediatament la dona es posà a treballar i un seguit d'àpats freds començaren a desfilars per davant d'aquell home que havia tingut la gosadia de despertar-la en plena nit.

—Menge, vosté menge —li deia de tant en tant el criat, que el mirava com volent encetar conversa.

—Lluïset —li digué la criada—, vé s i gita't, i deixa tranquil el senyor.

—Calla, calla, Antònia, i atén l'home.

—Jo ja tinc prou per avui, gràcies —digué l'estranger, passant la mà plana sobre el seu estómac amb un gest evident.

El criat el va acompanyar a una cambra situada a la mateixa entrada de la casa. Li deixà un gresolet sobre la tauleta de nit i s'acomiadà:

—Jo sóc Lluís... Lluïset, senyor. Si vol alguna cosa, em toca a la porta. Dorm al final del corredor.

—Gràcies, bona nit. Em dic Skram, Nordahl Skram.

El criat isqué de la cambra i tancà amb cura la porta. En Nordahl contemplà amb complaença

el modest però pulcre abillament de l'habitació. Estava molt esgotat i tenia son, però no pensava gitar-se a dormir amb la panxa tan plena, així és que decidí fer una ullada al mas. Va eixir al corredor i obrí amb molta cura la porta del carrer. Tots ja dormien i s'hi respirava una quietud molt agradable. A fora, la nit era fosca, però del cel penjaven milers d'estels. El suau vent estava carregat de les subtils aromes de la tardor. Aromes de verema, de terra aspra, de most dolcíssim i vellutat. A males penes podia distingir la resplendor de calç de les parets dels altres dos edificis del mas: una nau d'una sola planta, que devia ser el celler; i la quadra, de dues plantes, la de dalt ocupada segurament per la pallissa i pels habitatges dels jornalers, perquè, en una de les ales, hi havia finestres i en una d'elles cregué veure un llum bellugar-se. Tots tres edificis formaven una plaça empedrada, oberta i ampla, al bell mig de la qual s'elevava un om centenari.

Tornà a la seua cambra, apagà el gresol i intentà dormir. Que poc li van costar als seus deliris ocupar tots els espais del son! Eren una nuvolada obscura caient sobre ell tan prompte com cloïa les parpelles.

Sempre el mateix malson... Immenses extensions ermes i glaçades i ell corrent per la neu

darrere de qualsevol animal, gran o menut, que es bellugara. Estava nu, però no sentia fred, sinó un desig incontrolable de veure brollar dels colls agitats la tèbia sang d'aquells animals que corrien davant d'ell amb els ulls plens d'espant, abandonant la vida en cada alenada...

Es despertà de sobte. Temia aquell malson, però no sabia com fugir-ne. D'altra banda, estava segur que aquell somni contenia tota la veritat d'aquell infern glacial en què havia estat perdut dos llargs mesos d'hivern dels quals no recordava res, sols veure's immers en una tempesta de neu i que, al cap del temps, dos homes l'arreglegaven nu, gelat, quasi mort a la porta d'una petita església de fusta ennegrida. Sentí com el van arrossegar a l'interior de l'església i que un d'ells li féu el senyal de la creu al front amb oli beneït, tebi. Poc després, recuperà la consciència i va ser aleshores que van donar-li aquella medalla de plom amb aquella singular creu al dret i, al revers, unes estranyes paraules, el significat de les quals no podia recordar.

Va encendre la llum del gresol i va romandre amb els ulls molt oberts, repassant les claredats i les ombres d'aquella agradable cambra. Va pensar que li vindria molt bé una miqueta del conyac que havia provat a la taverna i es dirigí a la cuina. Era una

casa molt gran i els llargs corredors eren plens d'una serenor fosca i profunda. Va arribar a la cuina i va oloar distintes ampolles fins que va entretopar-se amb la flaire alhora rotunda i delicada d'aquell conyac. Va agafar l'ampolla sencera i tornà vers la cambra.

Tan prompte com obrí la porta de la cuina, escoltà una altra porta obrir-se i veié ballar la llum d'un altre gresol. Apagà el seu llum i es quedà quiet, sense saber què fer. La llum s'acostava més i més vers on ell estava. D'improvís, darrere de la llum, descobrí els ulls més bonics que havia vist en sa vida. Ell s'havia quedat tan quiet a la foscor que l'ama d'aquells ulls immensos passà sense advertir la seua presència.

Quan la llum es perdé pel corredor va poder tornar a la seua cambra. Va beure amb fruïció d'aquell licor i va adormir-se amb el sabor d'aquell nèctar de déus als llavis, i els ulls, per la dolça visió, plens d'una claredat deliciosa.